

УДК 636.04.082

© 2011

Характеристика особливостей розвитку кнурів різних генотипів

Шаферівський Б.С. - аспірант*

Полтавська державна аграрна академія

Постановка проблеми. Галузь свинарства України останнім часом заповнюється свининою зарубіжних генотипів, що завозяться як у вигляді готової продукції, так і тварин для відгодівлі або з подальшим відтворенням.

За умови відповідного рівня годівлі свині закордонної селекції, що представлені у переважаючій більшості гібридними тваринами, забезпечують високу рентабельність виробництва свинини [15, 9].

На думку науковців, високий вихід м'яса в туші та інтенсивність росту свиней закордонних генотипів супроводжується зниженням резистентності й міцності конституції, у результаті чого такі тварини стають не бажані для відтворення, що змушує виробників знову завозити гібридний молодняк для відгодівлі з провідних країн світу [2, 4, 8].

Характерні особливості росту та розвитку свиней залежать від генотипових та паратипових факторів. Кожна порода має притаманні лише їй біологічні, селекційно-генетичні та господарсько корисні особливості, що формуються під впливом генотипних факторів за певних середовищних умов [3, 6].

У результаті використання переважаючої кількості закордонних генотипів, як із селекційною метою, так і для відгодівлі, створюються ряд проблем, які зумовлені не пристосованістю тварин до умов утримання, рівня годівлі, відтворення [13, 14]

Отже, актуальною проблемою сьогодення є вивчення та порівняння екстер'єрних особливостей свиней різного напрямку продуктивності,

Науковий керівник – доктор сільськогосподарських наук С.Л. Войтенко

адаптованості їх до технології утримання, оскільки розв'язання цих питань являється підґрунтям для подальшого використання зарубіжних генотипів в межах нашої країни.

Мета досліджень - визначення лінійних промірів кнурів різних генотипів та встановлення відмінностей між ними.

Методика досліджень. Експериментальні дослідження проводилися в умовах «Прилуцького племпідприємства» Чернігівської області. У дослідженнях були використані кнури німецької селекції великої білої породи (ВБ) I група – контрольна; дюрк (Д) – II дослідна група, ландрас (Л) – III дослідна група та п'єтрен (П) – IV дослідна група. На протязі періоду проведення досліджень піддослідні тварини знаходилися в аналогічних умовах годівлі та утримання. Екстер'єрні особливості кнурів вивчали на основі взяття промірів статей тіла у віці 12 місяців. Статистична обробка проводилася за допомогою програми Statistica 6,0 та рекомендацій М.О. Плохінського [10]

Результати досліджень. Аналіз результатів досліджень живої маси піддослідних кнурів у 12 – місячному віці дав змогу стверджувати про перевагу свиней I контрольної групи над тваринами II, III, IV дослідних груп (табл. 1).

Таблиця 1

Жива маса та показники будови тіла кнурів

Під-досл. групи	Жива маса, кг	Довжина тулуба, см	Обхват грудей, см	Ширина грудей, см	Глибина грудей, см	Висота в холці, см	Напівобхват ззаду, см	Обхват п'ястя, см
I к	210,3±4,73	150,7±1,15	145,7±4,51	44,0±3,73	52,7±2,51	113,7±1,53	56,7±1,15	21,7±0,58
II д	209,7±6,51	145,7±4,51	150,0±2,00	44,0±2,00	49,7±0,578	112,3±0,58	54,3±2,52	24,7±1,53
III д	207,0±9,00	155,0±9,00	138,0±1,00*	42,7±2,52	45,3±0,58**	112,3±1,16	51,7±2,52	20,3±0,58*
IV д	184,0±0,58*	130,7±7,51*	136,0±2,00*	42,3±0,58	39,3±4,73*	111,7±0,58	61,7±1,53*	22,0±1,00

Відповідно кнури великої білої породи переважали за даним показником тварин II, III, IV групи на 0,3 %, 1,6 % та 12,5 %.

За довжиною тіла в цей віковий період кнури великої білої породи були коротшими, порівняно з тваринами породи ландрас (на 2,8 %), але переважали тварин II та IV дослідних груп (на 3,3 %, 13,3 %), що вірогідно узгоджувалося з породними особливостями генотипів.

Аналізуючи показник висоти в холці, слід вказати на відсутність суттєвої різниці між піддослідними тваринами.

Вимірювання такого показника, як обхвату грудей за допатками, за яким досить часто визначають напрям продуктивності свиней, у наших дослідженнях дало змогу стверджувати про перевагу кнурів породи дюрк порівняно з кнурами контрольної та решти дослідних груп.

Оцінка піддослідних свиней за напівобхватом заду вказує на те, що кнури породи п'єтрен характеризувалися найвищим показником, що побічно може переважати кнурів контрольної групи на 8,2 %, менший напівобхват заду порівняно з IV дослідною групою мали II і III дослідні групи на 12 % і 16 %.

Тварини породи дюрк німецької селекції мали більш міцні кінцівки, що підтверджено обхватом їх п'ястя – 24,7 см проти 20,3 см та 22,0 см у тварин породи ландрас, п'єтрен і контрольної групи – 21,7 см. Отже аналіз результатів оцінки живої маси та лінійних розмірів піддослідних кнурів у 12-місячного віці вказує на не суттєву різницю між тваринами за висотою в холці, шириною грудей та обхватом п'ястя, що зумовлено генетичними особливостями росту певних статей тіла кнурів.

Висновок: на основі проведених досліджень були визначенні особливості розвитку кнурів різних генотипів зарубіжної селекції та встановлення відмінностей між ними, експериментальні дані вказують на те, що доцільно використовувати закордонні генотипи м'ясних свиней для підвищення продуктивності в гібридних тварин.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Агапова Є.М. Створення нового внутрішньопородного типу «Причорноморський» у великій білій породі з покращеними м'ясними якостями / Є.М. Агапова, РЛ. Сусол // Таврійський науковий вісник: Збір. наук. праць ХДАУ. – Херсон: Айлант. – 2008. – Вип. 58/2. – С. 53–7.
2. Аниховская И.В. Влияние хряков импортных пород на откормочные и мясосальные качества помесного молодняка / И.В. Аниховская // Современные проблемы интенсификации производства свинины : междунар. науч.–практ. конф., 11–13 июля 2007 г.: тезисы докл. – Ульяновск, 2007. – Т. 1. – С. 91–97.
3. Бірта Г.О. Динаміка маси і лінійних промірів ремонтних свинок взаємності від інтенсивності їх вирощування / Г.О. Бірта // Міжвід. науков.-темат. зб. «Свинарство». – К.: Аграрна наука, 1997. – Вип. 53. – С. 34–40.
4. Гетья А.А. Застосування кнурів німецької селекції у промисловому схрещуванні в Україні та їх вплив на якість м'яса / А.А. Гетья, І.Б. Баньковська// Агропромислове виробництво України – стан та перспективи розвитку; наук. практ. конф.: тезидоп. – Кіровоград, 2006. – С. 79–81.
5. Гришина Л.П. Використання свиней великої білої породи зарубіжної селекції в умовах промислової технології / Л.П. Гришина // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць. – Х., 2008. – Вип. 16 (41). – Ч. 2. – С. 142–145.
6. Кабанов В. Рост, развитие и продуктивность свиней / В. Кабанов // Свиноводство. – 2002. – № 3. – С. 27–28.
7. Луговий С.І. Відтворювальна здатність свиноматок великої білої породи англійської селекції / С.І. Луговий // Аграрний вісник Причорномор'я: збірник наукових праць ОДАУ. – 2005. – Вип. – с. 44 – 45.
8. Михайлов Н.В. Проблемы селекции и гибридизации свиней / Н.В. Михайлов, Н.Т. Мамонтов //Современные проблемы интенсификации производства свинины: междунар. науч.– практ. конф., 11–13 июля 2007 г.; тезисы докл. – Ульяновск, 2007. – Т. 1. – С. 265–268.

9. Никульников В. Пути интенсификации производства свинины / В. Никульников, Е. Кононенко, А. Морозов [и др.] // Свиноводство. – 2007. – № 2. – С. 13–15.

10. Плохинский Н.А. Руководство по биометрии для зоотехников. – М.: Колос, 1969. – 256 с.

11. Рибалко В.П. Продуктивні якості нової червоної білопоясої породи м'ясних свиней / В.П. Рибалко, О.Г. Фесенко // Міжвід. тем. наук. зб. «Свинарство». – Полтава, 2007. – Вип. 55. – С. 12.

12. Рыбалко В.П. Состояние, перспективы и научное обеспечение отрасли свиноводства / В.П. Рыбалко, А.А. Гетья // Таврійський науковий вісник: збірник наукових праць ХДАУ. – Херсон: Айлант. – 2008. – Вип. 58/2. – С. 3–9.

13. Топіха В.С. Рациональное використання вітчизняного та зарубіжного генофонду свиней в сучасних племінних господарствах України // В.С. Топіха, А.А. Волков // Таврійський науковий вісник. – Херсон, 2008. – Вип. 58. – Ч. 2. – С. 78–80.

14. Пелих В.Г. Селекційні методи підвищення продуктивності свиней / В.Г. Пелих. – Херсон, 2002. – 263 с.

15. Шейко Р.И. Интенсификация производства свинины на промышленной основе / Р.И. Шейко // Минск. – УП: Технопринт, 2004. – 118 с.